

ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สทวิทยาเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27

ธนัญญา ประกอบแสง*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สทวิทยาเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จำแนกตามเพศ และอายุ ใน 6 ด้าน คือ ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความคุ้มค่า ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนใน สทวิทยาเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 132 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และ ศิริพงษ์ เสภาภาน, 2556 หน้า 132) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน การเก็บข้อมูลการวิจัยได้รับแบบสอบถามคืนที่สมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด 103 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Items Objective Congruence) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .941 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และทำการทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ หลักธรรมาภิบาล การบริหารโรงเรียน

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 4 มาตราที่ 22 กำหนดให้การจัดการศึกษาที่จะต้องยึดหลักการว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้อง

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (คณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ 2548) โดยรัฐมีหน้าที่จัดรูปแบบการศึกษาให้เหมาะกับโลกยุคปัจจุบันที่มีการแข่งขัน กัน
สูงมาก ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก ทั้งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เศรษฐกิจอุตสาหกรรมและการค้าระหว่างประเทศ ปัจจัยที่จะทำให้ประเทศไทยสามารถดำรงอยู่ได้
โดยไม่เสียเปรียบในการแข่งขัน คือ การมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ซึ่งคุณภาพทรัพยากรมนุษย์
จะดีเพียงไรนั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาเพราะการศึกษา เป็นกระบวนการในการพัฒนาศักยภาพของ
บุคคลให้มีทั้งคุณค่าและคุณประโยชน์

แนวคิดเรื่องบริหารที่ดีจากต่างประเทศ ได้เผยแพร่เข้าสู่สังคมไทย โดยนักคิดนักวิชาการ
องค์กรพัฒนาต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่เป็นจุด
ร่วมเหมือนกัน คือความสงบสุขของประชาชนเสถียรภาพความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และ
การเมือง ประกอบกับวิกฤตทางเศรษฐกิจของสังคมไทยที่ตกต่ำก่อให้เกิดปัญหามากมาย เช่น
ปัญหาการงาน หนี้สิน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เกิดขึ้นเป็นอย่างมากส่งผลกระทบต่อ
การศึกษา จึงจำเป็นที่ต้องบูรณะและสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขึ้นมา
โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ของสังคมใหม่ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญฉบับ
ประชาชน ซึ่งมีสาระสำคัญคือ ความพยายามในการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
(Good Governance) สำหรับคนไทยโดยเน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ
ตัดสินใจของภาครัฐมากขึ้น การปกครองที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบโดยประชาชนมากขึ้น
หลักธรรมาภิบาล เป็นมิติของกระบวนการทันสมัยการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ
คือ การเน้นบทบาทของผู้บริหารงานภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการที่มีคุณภาพสูงในการ
บริหารงานแต่ละระดับมากขึ้น เพื่อประกันเรื่องข้อราษฎรบังหลวงและความไม่มีประสิทธิภาพการ
บริหารงานอย่างโปร่งใส ให้มีคุณภาพ ระบบธรรมาภิบาลจึงเป็นหัวใจสำคัญยิ่งของทุกองค์กร

การบริหารงานโรงเรียนมีความสำคัญต่อการดำเนินงานในองค์กรมีการบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปแบบอย่างเป็นระบบมีการบริหารจัดการที่ดี เพื่อจะพัฒนาโรงเรียนให้
มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หลักธรรมจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปจะใช้ให้ประสบผลสำเร็จตาม
วัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถขององค์กรในการนำหลักการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการดำเนินงานงาน โรงเรียนซึ่ง
ครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจการ เป็นการบริหารงานยุค
ใหม่ที่เน้นความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ความรับผิดชอบความประพฤติชอบ การมีส่วนร่วม
และกระบวนการยุติธรรม โดยยึดหลักสำคัญพื้นฐาน ธรรมาภิบาล ๖ ประการ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความ
ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่การมีจิตสาธารณะ สานักรับผิดชอบ ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ยึด

หลักความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างประหยัด คุ่มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด เปิดเผยข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ให้บุคลากรในองค์กร โรงเรียน ได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้อง ในการดำเนินงาน ดังนั้นผู้ศึกษาได้กำหนดแผนงาน โครงการเพื่อบริหารจัดการ โรงเรียน ปฏิบัติตาม ระเบียบกฎเกณฑ์ที่มีไว้แล้วนั้น ดังกล่าวอย่างจริงจัง และยังสามารถสร้างหลักธรรมาภิบาลให้ เกิดขึ้นในระบบโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียน บริหารงานโดยยึดหลักความถูกต้องและเป็นธรรม เปิดโอกาสให้คณะครูและนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้ กับโรงเรียน ได้นำหลักธรรมาภิบาลหรือที่เรียกว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการ ดำเนินงานที่จะสามารถนำเข้ามาประยุกต์ใช้กับ โรงเรียน ได้ ทั้งเป็นหลักการที่ก่อให้เกิด ประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ได้ดำเนินการ บริหาร กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา, คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้น พื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หรือ ไม่อย่างไร ทั้งนี้ก็เพื่อ ประสิทธิภาพประสิทธิผลของการดำเนินงานขององค์กรต่อไป

ผู้ศึกษาจึงมีความเห็นว่าควร ได้มีการศึกษาและวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่ต่อการ บริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 27 ในงาน 6 ด้าน ได้แก่ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความ โปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า เพื่อให้ได้ข้อมูล สำหรับผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนให้มีความเจริญก้าวหน้า มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและมี มาตรฐานการศึกษาเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การสอน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสหวิทยา

เขตเมืองเกษตรปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จำนวน 132 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสทวิทยาเขต27 เมืองเกษตรปทุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จำนวน 4 โรงเรียนกำหนดขนาดกลุ่ม ตัวอย่างตามตาราง เครซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) อ้างถึงใน (ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ และ คณะ.2549:172) ที่ประชากร 130 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 97 คน แต่ประชากรจริงมีจำนวนมี 132 คน จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 103 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนตามสัดส่วน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีมุ่งศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบ ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสทวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา 6 ด้าน ดังนี้ คือ ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความคุ้มค่า

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Items Objective Congruence) และค่าความ เชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ .941 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ค่า ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และทำ การทดสอบสมมุติฐาน โดยการทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาสทวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 โดย ภาพรวม และทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก คือ คือ ด้านนิติธรรม (\bar{X} = 3.84) ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความคุ้มค่า (\bar{X} = 3.82) ด้านความ โปร่งใส มี (\bar{X} = 3.74) ดังรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านนิติธรรม พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ทางด้านนิติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงลำดับ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน ผู้บริหารมีการพิจารณาเรื่องใด ๆ นั้นยึดตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของสถานศึกษาเป็นหลัก โดยไม่เลือกปฏิบัติ และ ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน

1.2 ด้านคุณธรรม พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ทางด้านคุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงลำดับ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ เอื้อเฟื้อ และมีน้ำใจ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และ ผู้บริหารรู้จักหลักปฏิบัติต่อกันด้วยดี ระหว่างผู้บังคับบัญชากับลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

1.3 ด้านความโปร่งใส พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความโปร่งใส ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงลำดับ 3 อันดับแรก ผู้บริหารดำเนินงานต่าง ๆ อย่างเปิดเผย ตรวจสอบได้ มีข้อมูลโปร่งใส ผู้บริหารมีผลการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายของแผนการปฏิบัติงานตามงบประมาณที่ได้รับ และ ผู้บริหารจัดให้มีการรายงานผลการรับจ่ายเงิน และจัดทำรายงานผลการจัดการดำเนินงานประจำเสนอผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.4 ด้านการมีส่วนร่วม พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงลำดับ 3 ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและกระบวนการพัฒนาแผนงานหรืองานด้านต่างๆ ผู้บริหารส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม และ ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิดแนวทางหรือร่วมการแก้ไขปัญหา

1.5 ด้านความรับผิดชอบ พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงลำดับ 3 ได้แก่ ผู้บริหารจัดโครงสร้างสถานศึกษาการบริหารงาน ระบุภารกิจและวัตถุประสงค์ชัดเจน ผู้บริหารแสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ และ ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยไม่ทอดทิ้งหรือละทิ้งงาน

1.6 ด้านความคุ้มค่า พบว่าครุมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคุ้มค่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงลำดับ 3 ได้แก่ผู้บริหารจัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศถูกต้องครบถ้วน เป็นปัจจุบัน ตรงกับความต้องการผู้บริหารมีการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุนให้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น และ ผู้บริหารประเมินผลการใช้ทรัพยากรและการปฏิบัติงาน โดยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับงานแต่ละประเภท และเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการทำงาน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครุต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสภวิทยเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 มีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการศึกษาความพึงพอใจของครุต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสภวิทยเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 พบว่าความพึงพอใจของครุต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสภวิทยเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านนิติธรรม จากการศึกษาพบว่าครุมีความพึงพอใจของครุต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านนิติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาด าทิง ชีรปญโญ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศมัธยม จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า พบว่า ด้านหลักนิติธรรม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๒) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นเรื่องการออกกฎ บัญญัติ จัดให้มีการท ปรึกษาพิจารณา เปิดโอกาสให้คณะครุและนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น การบริหารงานของโรงเรียนมีความชัดเจน อยู่ โรงเรียนมีการปรับปรุงกฎระเบียบ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.2 ด้านคุณธรรม จากการศึกษาพบว่าครุมีความพึงพอใจของครุต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ สุรินทร์ (2550) หลักคุณ ธรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหาร กลุ่มเครือข่าย ยวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศีก ษาอุดรธานี เขต 2 ได้รับการพัฒนา

ในเรื่องคุณธรรมมากขึ้น และมีคุณธรรมอยู่ในเกณฑ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับของคณะกรรมการสถานศึกษา
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้จากกระบวนการในการพัฒนาบุคลากรเข้าสู่
ตำแหน่ง สายงานบริหารสถานศึกษาต้องผ่านกระบวนการฝึกอบรมอย่างเข้ม ทั้งในเรื่องความรู้
ทักษะกระบวนการบริหาร เข้าค่า ยธรรมะ สอดแทรกวินัย คุณ ธรรมจริยธรรมในคราวประชุม
ประจำเดือน และที่สำคัญรัฐบาลก็ได้มีประกาศวาระแห่ง ชาติด้านจริยธรรม และการป้องกันกา
ทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐโดยทุก หน่วยงานต้องเร่ง พัฒนาเพื่อปรับให้ภาคราชการ
ทำงานด้วยความตระหนักในคุณ ธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ประหยัด ใช้หลักความรู้
หลักเหตุผล เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการขับเคลื่อน
นโยบายคุณธรรม นำความรู้

เป็นแรงผลักดันอีก ทาง จึงส่งผลให้ การบริหาร งานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรมของ
ผู้บริหาร ารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากสอดคล้องกับการวิจัยของ ไพศาล ตั้งสมบูรณ์ ที่พบว่า
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมและรายด้านมีระดับ
พฤติกรรมทางคุณ ธรรมตามระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านความโปร่งใส จากการศึกษาพบว่าครูมีความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบ
ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความโปร่งใส ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
สอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ อินตามูล (2548) ที่ได้ทำการศึกษาคำใช้ธรรมาภิบาลในการ
บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดย
พบว่าการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารตามหลักความโปร่งใสในการบริหารสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเบิกจ่าย
ถูกต้องตามระเบียบ มุ่งเน้นความ โปร่งใสในกระบวนการทางด้านงบประมาณ

1.4 ด้านการมีส่วนร่วม จากการศึกษาพบว่าครูมีความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบ
ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
สอดคล้องกับงานวิจัยของจาวรรรณ สุรินทร์(2553) ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ข้อที่
มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ บุคลากรมีโอกาสได้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมใน โรงเรียนอย่างทั่วถึง และบุคลากร
ลากร่วม มกันทำงานเป็นทีมและปฏิบัติงานร่วม มกันอย่างสงบสุข ด้วยความพร้อมเพียง ส่วนข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีเสถียรภาพและผู้บริหาร ครู บุคลากร อยู่ร่วมกันอย่าง มีความสุข
ด้านหลักความรับผิดชอบ ข้อที่มีค ่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะร่วม แก้ไขป
ัญหาที่เกิดขึ้นภายใน โรงเรียน ผู้บริหารเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกันและกล้าที่จะยอมรับผล

จากการกระทำ ของตน บุค ลากรใน โรงเรียนตระหนักในสิทธิหน้าที่และปฏิบัติงานเสร็จ ตามเวลา ที่กำหนด และบุคลากรใน โรงเรียน นยอมรับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

1.5 ด้านความรับผิดชอบ จากการศึกษาพบว่าครูมีความพึงพอใจของครูต่อการบริหาร แบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากสอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ อินตามูล (2548) ซึ่งได้ทำการศึกษาการใช้ธรรมาภิบาลใน การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดย พบว่าการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารตามหลักความรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาขั้น พื้นฐานอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านความคุ้มค่า จากการศึกษาพบว่าครูมีความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบใช้ หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคุ้มค่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้อง กับการศึกษาของสามารถ อินตามูล (2548: 114) ซึ่งได้ทำการศึกษาการใช้ธรรมาภิบาลในการ บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 5 โดย พบว่าการใช้ธรรมาภิบาล ในการบริหารตามหลักความคุ้มค่าในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชน ได้ใช้อาคารสถานที่รวมทั้งวัสดุ อุปกรณ์ของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมต่างๆมุ่งเน้นการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาสภวิทยเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

2.1 ครูมีความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาสภวิทยเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จำแนกเพศ ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิ บาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รินทร์ดี พิทักษ์ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมกรบริหาร สถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ในทัศนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ครูเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูมีความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาสภวิทยเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จำแนก ประสบการณ์การทำงาน ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจของ

ครูต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของชอหมาด ไบหมาดบินจอ (2553) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสตูล ผลการวิจัยพบว่าประสพการณ์การบริหารพบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน จำแนกตามประสพการณ์การบริหาร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักการมีส่วนร่วม ไม่มีความแตกต่างกันด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจาก ผลการวิจัย

1.1 ด้านนิติธรรม ผู้บริหารควรมีการใช้อำนาจตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารงานด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษายึดถือ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ผู้บริหารควรมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

1.2 ด้านคุณธรรม ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีเหตุผล พอใจที่ได้ปฏิบัติต่อผู้อื่น และเห็นประโยชน์ต่อผู้อื่นเป็นสำคัญ ผู้บริหารควรยกย่องชมเชย และ สนับสนุน อุดหนุน ให้ได้รับรางวัลเลื่อนตำแหน่งตามสมควร เมื่อทำไม่ดี ก็ให้คำตักเตือน แนะนำให้พัฒนาสมรรถภาพให้ดีขึ้น ถ้าไม่ยอมแก้ไขพัฒนาตนให้ดีขึ้น ก็ต้องตำหนิ และมีโทษตามกฎหมาย โดยชอบธรรม ผู้บริหารควรพัฒนาคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ และวิสัยทัศน์ในการ ทำงาน ให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง

1.3 ด้านความโปร่งใส ผู้บริหารควรดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามความต้องการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารควรจัดหารายได้จากการระดมทุนของสถานศึกษาให้ได้มากที่สุด

1.4 ด้านการมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรจัดให้มีการสังสรรค์ร่วมกันในหมู่คณะครูอาจารย์ เพื่อสร้างสัมพันธภาพอันดี ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหาประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมประเมินผลการดำเนินงานของ สถานศึกษา

1.5 ด้านความรับผิดชอบ ผู้บริหารควรดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง ตามรายงานผลการตรวจสอบและผลการประเมิน ผู้บริหารควรมีสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหา สาธารณะ ผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบต่อความคาดหวังของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.6 ด้านความคุ้มค่า ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้นำวัสดุที่ใช้แล้ว กลับมาใช้ใหม่ หรือ ดัดแปลงให้เกิดผลผลิตใหม่ ผู้บริหารควรใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน และมีการ ปฏิบัติตามแผน ผู้บริหารควรลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นคุณภาพ และผลของงานเป็นสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27

2. ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกตปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 เพื่อนำผลการศึกษาวិจัยไปใช้ในการพัฒนาแนวทางในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

เกษม วัฒนชัย. (2547) ธรรมาภิบาลบทบาทสำคัญของกรรมการสถานศึกษารายงานการปฏิรูป การศึกษาไทย.

ธีระ รุญเจริญ และคณะ. (2546).การบริหารเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: บริษัทข่าว ฟาง จำกัด,

บวรศักดิ์อุวรรณโณ.(2544).การสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

ซอหมาด ไบหมาดปั่นจ้อ. (2553). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดสตูล.วารสาร AL-NUR บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา.

พระมหาลา พิง ชีรปัญญา. (2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวมินทราชูทิศมัชฌิม จังหวัดนครสวรรค์วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

รินทร์รดี พิทักษ์.(2553). ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหาร ในทัศนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

วนิดา แสงสารพันธ์. (2543). การบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล.วารสารนักบริหาร.

สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย. (2541). ธรรมนูญเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ:

สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย

ทิพาวดี เมฆสุวรรณ. (2543, มกราคม). ธรรมนูญ:วารสารเพิ่มผลผลิต.

สุทัสนา สุทธิกุลสมบัติ. ธรรมนูญ .(2550). (Good Governance) คืออะไร.การจัดการ

ความรู้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ประเวศ วะสี. ยุทธศาสตร์. การใช้หลักธรรมนูญของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม

เครือข่ายวังสามหมอ 1 กรุงเทพมหานคร.

ธีระยุทธ บุญมี. (2541). ธรรมนูญแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ผู้หายนะแห่งประเทศไทย. กรุง

เทพฯ: สายธาร